

İtiraz Eden (Davacı) : Tüketici Hakları Derneği
Vekili : Av. Emre Baturay Altınok
Üsküp Cad. (Çevre Sok.) No:22/7 Çankaya/ANKARA
Karşı Taraf (Davalı) : Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Yeşilırmak Sk. No:16 - Demirtepe/ANKARA
Vekilleri : Av. Aynur Yaman Işık
Av. Hüsnüye Akdoğan Görmez - Aynı adreste -

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 30.4.2010 günlü, E:2010/12 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedirler.

Danıştay Tetkik Hakimi Gülhan Akyüz'ün Düşüncesi: İtirazın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Elmas Mucukçil'in Düşüncesi: İtiraz dilekçesinde ileri sürülen nedenler Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararın kaldırılmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, itirazın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye verilen 6.11.2009 günlü, BTK 070000001120 sayılı Güvenlik Sertifikası ile bu sertifikanın dayanağını teşkil eden ve 16.5.2009 günlü, 27230 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin (f), (g), (l) ve (ö) bentlerinin, 6. maddesinin, 8. maddesinin 1. fıkrasının, 9. maddesinin 1. ve 2. fıkralarının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 30.4.2010 günlü, E:2010/12 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedirler.

Anayasa'nın 124. maddesinde, "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler." hükmüne yer verilmiştir.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun görev ve yetkilerinin düzenlendiği 6. maddesinin (ğ) bendinde, "Telsiz sistemlerinin belirlenen tekniklere ve usullere uygun olarak kurulmasının ve çalıştırılmasının

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD İtiraz No : 2010/640

kontrolünü yapmak, elektromanyetik girişimleri tespit etmek ve giderilmesini sağlamak" Kurum'un görevleri arasında sayılmış; 12. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (h) bendinde de, elektronik haberleşme şebekelerinden kaynaklanan elektromanyetik alanlara kamu sağlığını tehdit edecek şekilde maruz kalınmasının engellenmesi ile ilgili önlemlerin bu Yasa çerçevesinde alınması konusunda, Kurum tarafından mevzuat doğrultusunda yükümlülükler getirilebileceği hükme bağlanmıştır.

5809 sayılı Yasa'nın "Telsiz kurma ve kullanma izni, telsiz ruhsatnamesi ve kullanıma ilişkin esaslar" başlıklı 37. maddesinin (4) numaralı fıkrasında, " Ulusal ve uluslararası kuruluşların belirlediği standart değerleri dikkate almak suretiyle telsiz cihaz ve sistemlerinin kullanımında uyulacak elektromanyetik alan şiddeti limit değerlerinin belirlenmesi, kontrol ve denetimleri münhasıran Kurum tarafından yapılır veya yaptırılır. Bu işlemler ile ilgili usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının görüşleri de dikkate alınmak suretiyle Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir. Yönetmelik ile belirlenen limit değerlere ve güvenlik mesafesine uygun bulunan ilgili tesisler başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Kurum tarafından güvenlik sertifikası düzenlenmesini müteakip kurulur ve faaliyete geçirilir." hükmü yer almıştır.

Değinen hükümlerin birlikte incelenip, değerlendirilmesinden; kamu tüzelkişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu kurumu olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 5809 sayılı Yasa'nın kendisine tanıdığı görevlerle ilgili olarak yönetmelikle düzenleme yapma yetkisinin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Anılan Yasa'nın 37. maddesine dayanılarak Kurum tarafından hazırlanıp, 16.05.2009 günlü, 27230 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik" in 1. maddesinde; bu Yönetmeliğin amacının, elektromanyetik alan oluşturan sabit elektronik haberleşme cihazlarının kuruluş yeri, montajı ve denetlenmesine ait hususları; elektromanyetik alanda istem dışı ve sürekli maruz kalma durumunda; çevre ve insan sağlığı üzerinde oluşabilecek muhtemel olumsuz etkileri giderebilmek amacıyla uluslararası standartlara uygun olan elektromanyetik alan şiddeti limit değerlerini; ölçüm yöntemlerini ve ölçüm yapacak kuruluşları; ölçüm sonuçlarına göre elektromanyetik alan şiddeti limit değerlerine uygun olmayan sabit elektronik haberleşme cihazlarının limit değerlere uygun hale getirilmesine ve bunlara uyulmaması halinde işletmecilere uygulanacak Yasa'da belirtilen yaptırımlara ilişkin usûl ve esasları belirlemek olduğu, 2. maddesinde ise; Yönetmeliğin, ilgili ulusal ve uluslararası standartlara uygun olan ve 10 kHz-60 GHz frekans bandında çalışan, mevcut ve gelecekte bu banda hizmete konulabilecek ve meskun mahal içinde kullanılan sabit elektronik haberleşme cihazlarından; hücrel mobil sistemlerin verici, verici/alıcı cihazları ve bir mahalde elektronik haberleşme hizmetini geçici bir süre sunmak için kullanılan mobil verici, verici/alıcı cihazları ile çıkış gücü 5

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD İtiraz No : 2010/640

Watt'ın üzerinde olan diğer sabit elektronik haberleşme cihazlarının kurulması ve işletilmesi esnasında, ortamda oluşan elektromanyetik alan şiddetinin limit değerlere uygunluğunun belirlenmesi, ölçüm yöntemleri ve denetlenmesi ile ilgili esasları kapsadığı vurgulanmıştır.

Davacılar tarafından, öncelikle, baz istasyonlarının çevre ve insan sağlığı üzerinde meydana getirdiği olumsuz etkilerin bilindiği ve bu durumun yargı kararlarıyla da kabul edildiği, bu nedenle insanlardan uzak, meskun mahal dışında kurulması gerektiği belirtilerek, baz istasyonlarının kurulumuna izin veren ve yönlü antenlerin arka yüzeyi için güvenlik mesafesi hesabının yapılmayacağı yönünde hüküm getiren Yönetmeliğin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

Dava konusu Yönetmelikle yapılan düzenlemeden önce bu alanda 12.7.2001 günlü ve 24460 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "10 Khz-60 GHz Frekans Bandında Çalışan Sabit Telekomünikasyon Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddeti Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Ölçüm Yöntemleri ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik" hükümleri uygulanmaktaydı ve bu dönemde bir bina üzerinde kurulu bulunan baz istasyonunun kaldırılması yolunda yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile baz istasyonu için verilen güvenlik sertifikasının iptali istemiyle açılan bir davada, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 3.4.2008 günlü, E:2005/3419, K:2008/966 sayılı kararında, Yönetmeliğe göre verilen "Telekomünikasyon Kurum Güvenlik Sertifikası"nın, baz istasyonunun limit değerlere uygun olup olmadığının tespitine yönelik olduğu, ancak istasyonun sadece limit değerlerin altında olmasının çevreye zararlı olmayacağı anlamına gelmediğinden, kurulacak baz istasyonunun çevresindeki bina ve diğer yaşam alanlarıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiği; buna göre dava konusu baz istasyonunun öncelikle meskun mahalde kurulmasının gerekli olup olmadığının, meskun mahal dışında kurulması halinde aynı çalışma veriminin alınıp alınmayacağına, meskun mahalde kurulması halinde ise insan sağlığına zarar verip vermeyeceğinin yaptırılacak bilirkişi incelemesi ile tespitinin gerekeceği gerekçesine yer verilmiştir.

Bu nedenle öncelikle Kurulumuzun değinilen kararında yer alan gerekçe ışığında dava konusu Yönetmeliğin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa'nın "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlıklı 56. maddesinde "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir..." denilmektedir.

Anayasa'nın 56. maddesiyle herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu belirtilerek, bu hakkı korumanın yine devletin ve vatandaşların ödevi olduğu vurgulanmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD İtiraz No : 2010/640

Dava konusu Yönetmelikle yapılması öngörülen düzenlemeler, Anayasa ile Devlete verilen görevlerin yaşama geçirilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Anayasa ile Devlete verilen görevlerin yerine getirilmesi, belli bir plan ve program çerçevesinde gözetim ve denetim ile gerçekleştirilebilir. Anayasa'da yer alan "sağlıklı ve dengeli çevre" kavramına, doğal güzelliklerin korunduğu, kentleşme, sanayileşme ve teknolojik gelişmenin getirdiği hava ve su kirlenmesinin önlenildiği bir çevre kadar, belli bir plan, program ve bilimsel çalışmaya göre düzenlenmiş çevrenin de gireceği kuşkusuzdur.

Yukarıda da değinildiği gibi cep telefonları için kurulan baz istasyonları hakkında mevzuatın son derece kısıtlı olması nedeniyle uygulamada karşılaşılan sorunlar büyük ölçüde yargı içtihatları ile çözümlenmeye çalışılmıştır. Oysa ki; sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı dikkate alınarak öncelikle baz istasyonlarının meskun mahalde kurulmalarının gerekli olup olmadığı, kurulmaları halinde haiz olmaları gereken koşulların neler olduğu gibi hususlarda bilimsel çalışmalarla desteklenen bir düzenlemeye gereksinim bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu Yönetmeliğin hazırlanması aşamasında yeterli bilimsel bir çalışmanın yapılmadığı ve Yönetmeliğin dava konusu edilen hükümlerinin düzenleme amacının da yine yeterli bilimsel verilerle açıklanamadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, insanın sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı ile doğrudan ilgisi bulunan dava konusu Yönetmeliğin hazırlanması esnasında ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alınmasının yanı sıra üniversite, sivil toplum kuruluşları ve gerekirse uluslararası kuruluşlarla birlikte yapılacak bilimsel bir çalışma sonucuna göre düzenleme yapılması gerekirken salt ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alınmasıyla yetinilerek yapılan düzenlemede hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacının itirazının KABULÜ ile Danıştay Onüçüncü Dairesinin 30.4.2010 günlü, E:2010/12 sayılı kararının kaldırılmasına, dava konusu Yönetmeliğin ve buna dayalı işlemin yürütmesinin durdurulmasına, 30.9.2010 gününde oybirliği ile karar verildi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu

Danıştay Başkanvekili
Sinan Yörükoğlu

10. Daire Başkanı
Mehmet Ünlüçay

6. Daire Başkanı
Bekir Aksoylu

2. Daire Başkanı
Kamuran Erbuğa

11. Daire Başkanı
Ahmet Hamdi Ünlü

5. Daire Başkanı
Salih Er

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD İtiraz No : 2010/640

12. Daire Başkanı
A. Çetin Zöngür

8. Daire Başkan V.
Dr. Tacettin Şimşek

5. Daire Üyesi
Günay Erden

5. Daire Üyesi
Esen Erol

5. Daire Üyesi
Mustafa Kılıçhan

2. Daire Üyesi
Ayfer Özdemir

8. Daire Üyesi
Alaattin Öğüş

6. Daire Üyesi
Levent Artuk

12. Daire Üyesi
Zeynep Kavlak

8. Daire Üyesi
Sıddık Yıldız

10. Daire Üyesi
Nüket Yoklamacıoğlu

8. Daire Üyesi
Atıl Üzelgün

6. Daire Üyesi
Tülin Özgenç

12. Daire Üyesi
Erkan Cantekin

10. Daire Üyesi
Emin Celalettin Özkan

2. Daire Üyesi
Nurben Ömerbaş

11. Daire Üyesi
M.Temel Koçaklar

12. Daire Üyesi
Mevlüt Çetinkaya

10. Daire Üyesi
Kemal Bilecen

11. Daire Üyesi
Emel Cengiz

6. Daire Üyesi
Asuman Yet

2. Daire Üyesi
Yüksel Öztürk

11. Daire Üyesi
Nevzat Özgür

A/B- 25.11.2010 - 25.11.